ZAMAN 18 HAZİRAN 2005 CUMARTESİ SAYI: 132 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR www.zaman.com.tr/ailem

ailem

bilge TARİHÇİ ZİYA NUR AKSUN

Bayılma, kırık, boğulma gibi durumlarda ne yapmalı?

'Ben fakirler için çalıyorum!' demek doğru mu?

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

18 HAZİRAN 2005 CUMARTESİ SAYI: 132

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak Fotoğrafı	Mustafa Aydın
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Yakup Akalın
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yaygın Süreli

Çobançeşme Mh. Kalender Sk. No: 21. 34196 Yenibosna-İstanbul Tel: 0212 639 34 50 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://www.zaman.com.tr/ailem
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Yaz mutsuzluk getirmesin!

Parıltılı bir dünya var ve sen onun dışındasın. Hep gülen yüzleri, eğlenen gönülleri görebiliyor musun? Rengarenk elbiseler, envai çeşit kıyafetler.. kilo derdi olmayan hanımlar.. altındaki arabanın en son modelini almayı planlayan erkekler...

- Bu yaz neler giyeceksin, nereye tatile gideceksin? Antalya mı tercihin, yoksa Bodrum, Kuşadası, Çeşme, Marmaris, Altınoluk mu? Kimlerle tatile gideceksin? Yurtdışına mı çıkacaksın?

Bazıları için yaz demek bir dizi hazırlık yapmak anlamına da geliyor. Diyetler, egzersizler, cilt bakımları ve tabii ki alışverişler söz konusu. Bir programın bir araya getirdiği ortamda masayı paylaştığı insanların sohbetlerini sessizce dinleyen Arif Bey ve eşi, "Bu yaz siz nereye gideceksiniz?" sorusuna muhatap olmamak isterlerdi. Ama olmadı. O bu soruya;

- Memlekete gideceğiz, demekle yetindi.

- Memleket neresi? diye sorduklarında o,

- Erzurum, demişti.

Masadakilerin "Erzurum'da deniz mi var, tatile de oraya gidilir mi?" gibi düşüncelerinin yüzlerine aksettiği hissedilebiliyordu. Böyle bir düğüne eşinin ricasıyla gelmişti; ama moralinin giderek düştüğü anlaşılıyordu.

5 yıldır gidemedikleri memleketlerine bu yıl gitmeyi çok arzu ediyorlardı. Memlekete gitmek onların birkaç ay bellerini doğrultamaması anlamına gelse de ana-baba hasreti artık gitmeyi gerektiriyordu.

Düğüne gelebilmek için üç vasıta değiştirmişlerdi. Bir de evde "Ne giyeceğiz?" sıkıntısı yaşanmıştı. Çünkü gardıroptaki en yeni elbise bile iki yıllıktı.

Masadaki insanlarla aynı yaşta olmalarına rağmen onların konuşmalarına katılamadı. Çünkü onların gittikleri, onların giydikleri, onların bindiklerine hiçbir zaman ortak olamamıştı.

***

"Bu yaz", "renkli geceler" sözleri televizyonlarda sık sık boy gösteriyor. Milyonlarca insan da TV başında tatil niyetine bunları izliyor. Gidip görmeleri, kapısından içeri girmeleri mümkün olmayan yerlere hayranlık duyuyor. Arif Bey, her ne kadar TV'lerde gördüğü bu yerlere "Param olsa da gitmem! Benim gideceğim, huzur bulacağım yerler değil." dese de eşi ve çocukları bunlardan çok etkileniyordu.

Devamlı makyajlı ve bakımlı, iki çocuk annesi rolünde ama hiç kilo problemi olmayan, çocuklara bakan, yemek yapan, ev işlerini halleden mutlaka bir hizmetlinin bulunduğu TV dizilerinin gerçeği yansıttığını zannedenlerin az olduğunu sanmayın. TV'deki aşkların, kadın-erkek ilişkilerinin de gerçek hayattan farklı yansıdığını kim algılayabilir ki?

***

Arif Bey ve eşi o gün düğünden mutsuz döndü. Eşi, "Keşke gitmeseydik. O konuşmalara kulak misafiri olmasaydık. Bizim gündemimizde ve beklentimizde böyle şeyler yoktu. Ama şimdi..." diyerek yaşadıklarını dile getirmişti.

Evet, bizi kuşatan, "Tatil yap, yaza hazırlan, yeni kıyafetler al, ince ve zarif ol, modaya uy, yeni aşklar bul, eğlenceye katıl, sınırlarını zorla, özgür ol, hayatını yaşa..." mesajları bizleri mutlu etmekten ziyade, umutsuzluğa ve dolayısıyla mutsuzluğa sürüklemekte. Halbuki insan her şartta mutlu olabilmeyi bilmeli. Maddi anlamda kendinden üstündekilere değil altındakilere bakmalı. Yoksa mutsuzluk içimizden hiç çıkmayacaktır...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

KISA KISA

اَلْمُؤَذِّنُونَ أَطْوَلُ النَّاسِ أَعْنَاقاً يَوْمَ الْقِيَامَةِ

El-müezzinûne etvalu'n-nâsi a'nâkan yevme'l-kıyâmeti

Müezzinler, kıyamet günü, insanların sevâbı en çok olanlarıdır. (Müslim, Salât, 14, Müsned, IV, 95)

Tembellerin namazı

Allah Rasulü (sas), "Nice namaz kılanlar vardır ki, nasipleri sadece yorgunluk ve zahmettir." ve oruç hakkında da: "Nice oruç tutanlar vardır ki, nasipleri sadece açlık ve susuzluktur." buyurmaktadır. Namazın ifade ettiği mana, bilhassa onun iç ifadesi, insanın iç derinliğiyle yakından alakalıdır. Mü'minûn Sûresi'nde, felah bulan insanlar anlatılırken; "Namazlarında huşu duyan mü'minler kurtuluşa ermişlerdir." (Mü'minûn, 23/1-2) denilerek, 'namaz-huşû' münasebeti nazara verilmektedir. İnsan namazda, namazdan başka bir şey görmemeli, duymamalı ve düşünmemelidir. Namazla insan, muhtaç olduğu ve elinin yetişemediği ihtiyaçların temini için, fiilî ve kavlî duaya geçmiş, Allah'ın yüceliği karşısında büyük bir kulluk şuuru içinde durmuş demektir. Evet o, mü'minin en önemli meselesidir. Efendimiz (sas), bu meseleyi izah ederken; "Namazı, veda namazı kılıyor gibi kılın" buyururlar. Veda namazı; "şu kıldığım namaz, son namaz olabilir, bir kere daha belki namaz kılmaya muvaffak olamam." düşüncesiyle kılınan namazdır. Namaz, kalbin gıdası, ruhun da miracıdır. Bütün sıkıntılara karşı o, ruhu dinlendirir ve kalbi kanatlandırır. Efendimiz (sas), dünyevî işlerinden sıkılınca, "Erihnâ ya Bilal! Bizi bir ferahlandırıver ey Bilal!" diyerek ondan namaza çağrıda bulunmasını isterdi.

Aile sağlam olmazsa...

Herhangi bir iş, plân safhasında iken ciddiyetle ele alınmaz ve sağlam bir mantığa bağlanmazsa daha sonraki dönemlerde altından kalkamayacağımız problemlere sebebiyet verebilir. Şayet bir bina yaptırırken ihtiyaç ve estetiği ile bir plâna bağlanmamışsa; sonra "boz-yap"lardan başımızı kaldıramayız. Aile de böyledir. Aile, cemiyetin en önemli rüknüdür. Bu rüknün sağlamlığı millet ve devletin de sağlamlığı demektir. Öyleyse milletin ve devletin bu temel rüknü kat'iyen projesiz ve plânsız bırakılmamalıdır. Zira bu konuda bir ihmal topyekün millet adına bir ihmal sayılır.

FOTOĞRAF: AFP

Ezansız semtler

"Dört sene evvel Büyükada'da oturuyordum, bayramda bayram namazına gitmeye niyetlendim, fakat frenk hayatının gecesinde sabah namazına kalkılır mı? Sabah erken uyanamamak korkusuyla sabaha kadar uyuyamadım. Vakit gelince abdest aldım, Büyükada'nın mahalle içindeki sessiz yollarından kendi başıma câmiye doğru gittim. Vâiz kürsüde va'az ediyordu.

Ben kapıdan girince bütün cemaatin gözleri bana çevrildi. Beni, daha doğrusu bizim nesilden benim gibi birini, câmide gördüklerine şaşırıyorlardı. Orada o saatte toplanan ümmet-i Muhammed, içeriye bir yabancının geldiğini zannediyordu. Ben, içim hüzünle dolu, yavaş yavaş gittim. Va'azı diz çöküp dinleyen iki hamalın arasına oturdum. Kardeşlerim Müslümanlar bütün cemaatin arasında yalnız benim vücudumu hissediyorlardı. Ben de onların bu nazarlarını hissediyordum. Vazdan sonra namazda ve hutbede onların içine karışıp 'Muhammed' sesi kulağıma geldiği zaman gözlerim yaşla doldu. Namazdan çıkarken, kapıda âyandan Reşid Akif Paşa durdu. Bayramlaşmayı unutarak elimi tuttu, *"Bu bayram namazında iki defa mesûdum, hamd olsun sizlerden birini kendi başına câmiye gelmiş gördüm! Berhudâr ol oğlum, gözlerimi kapamadan evvel bunu görmek beni müteselli etti!"* dedi. Hem geldiğimi, hem de bayramımı tebrik etti. Yanındaki eski adamlar da onun gibi tebrik ettiler. O sabah gönlüm her zamankinden fazla açıktı.

Biz ki minareler ve ağaçlar arasından ezân sesleri işiterek büyüdük. O mübarek muhitten çok sonra ayrıldık, biz böyle bir sabah namazında anne millete tekrar dönebiliriz. Fakat minaresiz ve ezânsız semtlerde doğan, frenk terbiyesiyle yetişen Türk çocukları dönecekleri yeri hatırlamayacaklar!"

(Yahya Kemal Beyatlı, Aziz İstanbul, 123)

اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَشْكُو إِلَيْكَ ضَعْفَ قُوَّتِي وَقِلَّةَ حِيلَتِي وَهَوَانِي عَلَى النَّاسِ

Allâhumme innî eşkû ileyke da'fe kuvvetî ve kıllete hîletî ve hevânî ale'n-nâs

Allah'ım! Gücümün zayıflığını, çaremin azlığını ve insanlarca önemsenmeyişimi Sana arz ediyorum.

Her şeye rağmen sabırlı olmak gerek

İnkar dönemleri ile iman dönemleri birbirini takip ediyor. Tıpkı gece ile gündüzün art arda geldiği gibi. Ve biri geldiği zaman diğerinin gitmek zorunda kaldığı gibi. Gecelerin ihyası teheccüdle olur. Geceyi yaratanı bilen alnını secdeye koyar. Karanlıktan bir nur çıkıverir. Ve o zifiri karanlık sona ermeye yakın maksada ulaşılır.

Bir hak dostu, "Bulanlar hep gecelerde buldular. Geceyi gafletle geçirenler yolda kaldılar." demektedir. İnkar dönemleri de korkutucudur. Tiranlar, inananlar üzerinde her türlü kuvvet denemesini yaparlar. Hukuk güçlü için çalışır. Kanunlar sadece zayıflara uygulanır. "Hukuk örümcek ağına benzer. Küçük sinekler takılır, büyükler deler geçer." denmiştir; ancak geceler ebedi olmadığı için sabırlı olmak gerekir.

İnsanları bir kenara itemeyiz

İmam-ı Azam Hazretleri'nin genç bir komşusu vardı. Her gece evine içkili gelir, çıkardığı gürültü ile imamı çok rahatsız ederdi. İmam, gençten hiç şikayetçi olmaz, komşusunun haline tahammül ederdi. Bir gün başkalarının şikayetinden olsa gerek genci hapse attılar. Ertesi gece gencin sesini duymayan Ebu Hanife (ra) şaşırdı ve, '- Genç komşumuzun sesleri niçin kulağımıza gelmiyor?' diye sordu. -Efendim, o sarhoşu vali hapse attırdı, dediler. Ertesi sabah doğruca valinin konağına gitti. Talebeleri, hocamız herhalde valiye teşekkür edecek, diye düşünüyordu. Vali, onu görür görmez ayağa fırladı, hürmet etti ve; '- Ya imam! Teşriflerinizin sebebini lütfen söyler misiniz?' dedi. O da, komşusu olan gencin serbest bırakılmasını rica etti. Vali, '- Efendim, böyle ehemmiyetsiz bir mesele için niye zahmet ettiniz? Haber gönderseydiniz emriniz derhal yerine getirilirdi.' cevabını verdi. Delikanlı serbest bırakıldı. İmam'la karşılaştıklarında oldukça mahcuptu. Kendisini bizzat çok rahatsız etmişti. Ebu Hanife, "Bak biz seni unutmuyoruz." sözleriyle iltifat buyurdu. Genç kısa zaman sonra tövbe etti ve İmam'ın talebeleri arasına katıldı. Evet! Onlar, kimseyi itmiyor, kınamıyor, suçlamıyor, belki sadece kendine zulmeden zavallılara acıyor ve yardım etmeye çalışıyorlardı. Başkası ne yaparsa yapsın, onlar kendilerine düşeni yapıyordu.

Hızır olduğunu söylerim!

İLLÜSTRASYON: ABDÜLKERİM KESKİN

Ramazan. Cuma günü. Cuma vakti. Cami. Cemaat tek tük camiye girmekte. İmam kürsüde. Girenlerin arasında. O… Hızır… Hızır (as) da genç ihtiyar arasında onlardan biri gibi gidiyor bir köşeye oturuyor. Kürsüde imam sohbete başlıyor. Hızır'ın (as) yanına kırklı yaşlarında bir adam gelip oturuyor. Cami yavaş yavaş dolmakta… Adam, bir müddet sonra uyuklar bir vaziyette sallanıyor, ha uyudu ha uyuyacak. Hızır (as) adamı dürtükleyerek 'Uyuyacaksın.' der. Adam:

- Uyumam, beni rahat bırak. Hızır (as) ses etmez, ancak ezan okundu okunacak, adam ha uyudu ha uyuyacak, bir daha dürtükleyerek; 'Uyuyacaksın dedim.' der.

Adam:

- Ben de sana uyumam, beni rahat bırak dedim. Hızır olduğunu söylerim, buradan çıkamazsın. Bu kalabalık sakalında bir tel bırakmaz. Hızır (as) susar ve gözlerini kapar, boynunu büker Allah'a yönelerek:

- Ya Rabbim! Bu nasıl iştir. Bu kulun benim kim olduğumu bildi. Bu nasıl iştir ki bendeki listede bunun ismi yok.

Cevap gelir:

- Sana verilen listede beni sevenlerin isimleri var. O ise benim sevdiklerimden…

Caner'in hayatını değiştiren ÇAY sohbeti

■ ALİ DEMİREL

Caner, lise hayatından beri hayalini kurduğu seçkin bir üniversitede felsefe eğitimi alıyordu. Çok zeki ve çalışkandı. Kitap okumayı seviyordu. Henüz lisedeyken kazanmış olduğu kültür seviyesi arkadaşları arasında sivrilmesine sebep olmuştu. Bu durum öğretmenlerinin de gözünden kaçmıyordu. Caner en çok felsefe öğretmenini seviyordu. Zaten felsefe öğretmenine olan hayranlığından dolayı da üniversitede bu bölümde okumayı tercih etmişti. İnançsız bir kişi olan öğretmeni, Caner'e bu alanda yazılan kitapları veriyor, o da bunları okuyordu.

Caner, üniversite hayatında da okumaya devam ediyordu. Bir gün memleketinden kendisini çok üzen bir haber almıştı. Canı kadar sevdiği babası vefat etmişti. Babasını toprağa verdikten sonra okuluna devam etmek için tekrar üniversitesine geri döndü. Ancak Caner eski Caner değildi. Çok düşünceliydi. Kafasını kurcalayan pek çok soru vardı: "Ölüm nasıl bir şey? Babam öldü. Acaba o şimdi nereye gitti? Yoksa yok mu oldu? Cennet ve Cehennem diye bir şey var mı?"

Bu sorular Caner'in beynini kemiriyor ve bir cevap da bulamıyordu. Babasının yok olup gideceğine bir türlü kendisini inandıramıyordu. Bir gün kantinde bu sorularla kafası meşgulken yanına sınıf arkadaşı Faruk geldi. Caner dertleşmek için arkadaşı Faruk'a kafasını kurcalayan sorulardan bahsetti. Faruk, "Anlaşılan senin zihnin epey karışmış. Şimdi bunları bir kenara bırakalım da sen bu akşam bizim eve gel. Hem biraz kafanı dağıtmış olursun, hem de finallere çalışırız." dedi. Faruk, üniversiteli arkadaşlarıyla beraber bir evde kalıyordu. Caner'i yanına alarak eve götürdü. Onları güzel bir akşam yemeği bekliyordu.

Su ile susayan insan arasında özel bir ilginin bulunması gibi, insanın da sonsuz bir hayat arzusunu hissetmesi, böyle bir şeyin mevcudiyetine büyük bir delildir.

Yemek yendikten sonra çaylar yudumlanmaya başlanmıştı. Bu arada kapı çalındı ve içeriye yine o evde kalan Emin Bey gelmişti. Faruk, kendisinden hem ilim hem de yaş olarak büyük olduğu için Emin Bey'e "Emin abi" diyordu. Faruk, Emin Bey'e de bir çay doldururken, bir yandan da onu Caner'le tanıştırıyordu. İçilen çaylarla birlikte evde koyu bir sohbet başlamıştı. Neden sonra konu ölüme gelmişti. Caner, babasının ölümünden sonra kafasında pek çok sorunun oluştuğunu, bir türlü bu sorular yumağının içinden çıkamadığını anlatmıştı. Emin Bey, onu uzun bir zihni yolculuğa davet etti: *"Her insanın, sonsuza uzanan bir kısım arzu ve istekleri vardır. Herkes, sonsuz bir gençlik; tehlikelerden uzak, emniyet ve huzur dolu bir hayat ister. Kendisine ait, içinde ırmaklar akan bir bahçesi de olmasını arzu eder. 'Nimetlerin en güzeli, daimi olanıdır' esasına binaen, insan sevdiği şeylerin devamlı ve hiçbir zaman kaybolmamasını temenni eder. Gençliğinin kaybolup gidişi karşısında hüzne boğulan insan, elindeki değişik nimetlerin gitmesi karşısında kendisinin de yok olup gideceğini düşünüp titrediği sürece mutlu olamaz. Çünkü devamı olmayan şeylerdeki lezzet, lezzet değil, elemdir. İnsanoğlu, nimetler içinde yüzerken bile, hep nimetleri nimet yapan devam ve sonsuzluk düşüncesi içindedir."*

Bu sözler Caner'i çok etkilemiş ve büyük bir merakla Emin Bey'in konuşmasına dikkat kesilmişti:

En kötü var olma bile yokluktan iyidir

"İnsanın ruhundaki bu sonsuzluk arzusu, aslında ahiretin varlığını gösteren çok kuvvetli psikolojik bir delildir. Su ile susayan insan arasında özel bir ilginin bulunması gibi, insanın da ruhunda sonsuz bir hayat arzusunu hissetmesi, esasında böyle bir şeyin mevcudiyetine büyük bir delil teşkil etmektedir. Bu psikolojik arzu, sonumuzun ahiret gerçeğiyle olan ilişkisini kuvvetlendirmektedir.

Aslında insanın düşünmeden ilk bakışta 'bir yok oluş' gibi gördüğü ölümden ürkmesi bile, onun bu ebediyet duygusuna olan derin arzusundan kaynaklanmaktadır. Fıtrattan yükselen bu ses, insanın sonsuz bir hayat için yaratıldığını gösterir. Her insan, kendinde yok olmayı istemeyen bu fıtri duyguyla, gelip geçici iğreti bir hayat için değil de, ebedî, yok olmayan bir hayat için yaratıldığını hisseder ki, bu his ve şuur da fanî bir hayattan sonra ebedî bir hayatın varlığının açık bir işaretidir.

En kötü var olma bile yokluktan iyidir. Filozof Miguel de Unamuno ismini duymuşsundur. O, yok olmanın kör talihinden kurtulup var olmaya devam edebilmek uğrunda, insanların her türlü işkenceye katlanabileceğini şu çarpıcı sözüyle dile getiriyor: 'Yok olmaktansa, ebediyyen cehennemde yanmaya razıyım; çünkü hiçbir şey bana, yokluğun kendisi kadar korkunç görünmemiştir."

Caner, kafasındaki soruların cevabını bulmaya başladığı için çok sevinçliydi. Bu arada vakit epey geç olmuştu. Emin Bey, bu konuyla ilgili kendisine bir kitap hediye etti. Bu şekilde Caner, ileride hayatının seyrini değiştirecek ilk adımı atmış oluyordu. Caner, kendi evine giderken Emin Bey'in söylediği şu son sözleri aklından geçiriyordu:

"Allah, bu kâinatı, nasıl inşa edip bir sergi yeri gibi döşemiş ve insanın hizmetine sunmuşsa, öyle de onu daha mükemmel şekilde başka bir âlemde kurup vefalı kullarını orada da memnun edecektir. Zira dünya ve ahiret, bir mânâda, aynı kitabın birbirinden kopya edilmesi gibidir. Bu dünyayı inşa eden Zât, aynıyla hatta fazlasıyla öbür âlemi de inşa edebilir. Orada inananlar için tasavvurlar üstü nimetler verilerek bütün müminler hayal bile edemedikleri saadetlerin ufkuna ulaştırılacaklardır.

Yasemin Yalçın Aktosun
Danışman psikolog y.aktosun@zaman.com.tr

Mektup adresi: Çobançeşme Mah. Kalender Sk. No: 21 Y.Bosna/İstanbul

Sorunu değil; **çocuğu çözmeye çalışın**

Gün içinde farklı zamanlarda çocuklarla ilgili birçok sorunla karşılaşıyorsunuzdur. Açıkçası birçok ebeveyn çocuklarından yani onları anlamaya çalışmalarından ziyade yaşadıkları sorunlarla ilgilendiklerinden dolayı sürekli sorun yaşarlar veya yaşadıkları hemen her duruma problem gözü ile bakarlar. Annelerin bu şekilde davranarak sabırlarını tükettikleri ve kendilerini duygusal anlamada yorgun hissettiklerinden dolayı çocukları ile zaman geçirmekten zevk alamadıkları görülür. Sadece soruna odaklanıp çözüm arayışına giren ebeveynler o an için çözüm üretebilseler bile genel anlamda çocukta doğru davranış kalıbını yerleştiremezler. Hatta kimi zaman çocukta daha ciddi problemlerin oluştuğunu görürüz. Şöyle bir örnekle açıklayacak olursak; markette alışveriş yaparken, çocuğu çok yüksek sesle ağlayan ve çevreye karşı mahcup olduğunu düşünen bir anne düşünelim. Bu anne şayet çocuğunu susturmak için çocuğunun dediğini yapacak olursa ağlama davranışını pekiştirmiş olur. Belki çocuğunu o an için susturmuş olur; fakat sorun daha da büyümüş şekilde çocuğun davranışlarına yansır. Bu durumda annenin o anki sorunu çözmek yerine davranışın kendisine odaklanması ve genel anlamda bu sorunu çözmek üzere belki o ortamdaki mahcubiyetine katlanması daha sağlıklı olur. Aynı durumla baş başa kalan bir diğer annenin, çocuğunun dediğini yapmadığını; fakat çocuğuna bağırarak veya çocuğunu tehdit ederek o an için çocuğunu susturduğunu düşünelim. Bu şekilde de belki çocuğun ağlama davranışı pekişmez; fakat çocukta daha farklı problemler oluşur. Mesela ebeveynden intikam alma arzusu veya kişilikte zayıflama gibi. Bu tarz örnekler artırılabilir. Bu tarz durumlarda yapılması gereken çocuğun rencide edilmeden doğru davranış kalıbını öğrenmesini sağlamak ve doğru davranış kalıplarını çocuğun hayatına işlemektir. Bu sebeple anlık tepkiler verilmemeli, düşünerek davranılmalı ve kendisini çocuğunun yerine koyarak uygun yaklaşımlar sergilenmelidir. Tüm bunların yapılabilmesi için de evvela çocuğu anlamak ve neyi niçin yaptığını bilmek gerekir. Sonrasında da her iki ebeveynin ortak hareket etmesi ve kararlı davranmaları gerekir.

Çocukların davranışlarına anlık tepkiler yerine, düşünüp taşınarak karşılık verilmelidir.

Salih Yusufoğlu
s.yusufoglu@zaman.com.tr

Mektup adresi: Ailem Dergisi
(Salih Yusufoğlu) Çobançeşme Mah.
Kalender Sk. No: 21 34196 Y.Bosna/İST.

Kampanyamız devam ediyor...

'Babamdan neler öğrendim?' başlıklı yazıdan sonra bu hafta da 'Annemden neler öğrendim?' konusunu sunuyoruz sizlere... Haydi! Annelerimizden öğrendiklerimizi hatırlamaya...

Önemli not: Sevgili okurlarımız; Mektuplarınızın yayınlanması için, bizlere baskı oluşturacak ifadeler kullanmazsanız seviniriz. Yazılarınızın Ailem ekibi tarafından titizlikle seçildiğinden emin olabilirsiniz...

ANNEMDEN neler öğrendim?

Annemden kanaati ve şükretmeyi öğrendim. Pek çok anne gibi benim annem de sıkıntılar içinde yaşamış. Erzurum'un soğuk kışlarında çocuklarına bir parça yiyecek bulma telaşesi içinde olmuş çoğu zaman. Küçücük lokmasını dahi yememiş, evlatlarına yedirmiş. Hanesinde yiyecek bulunmadığı zamanlar ise sabretmiş, evlatlarına da onu öğretmiş. Bulduğu nimetlerle yetinmeyi bilmiş ve şükretmiş her zaman... O yüzden ekmek kırıntılarının dahi çöpe atılmasına dayanamaz annem. Hele çöplerdeki yığınla nimetleri görünce, onun yüreğinin sızladığını hissedersiniz. Çalışmadan kazanmayı hırsla isteyen, elindekiyle yetinmenin ne demek olduğunu bilmeyen pek çok insanın aksine; kanaatin, sabrın nasıl bir tadı vardır, bunu annem gayet iyi biliyordur eminim.

En zor şartlarda dahi elinde olana kanaat etmeyi, bundan bir sonraki aşama olan 'olmadığı zaman' da sabretmeyi annem öğretti bana. Bizlere hep, Peygamber Efendimiz'in (sas), yaşadığı sıkıntıları, çektiği ıstırapları hatırlatır, çok rahat şartlarda yaşamaya alışmamamızı isterdi.

Sevgili anneciğim! Sadece 9 ay karnında taşıma sabrını göstermen bile, senden öğrenmem gereken en büyük ders aslında. Bana saymakla bitiremeyeceğim onlarca güzel davranışını öğretebilmek amacıyla çırpındığın için, cennet kokulu ellerinden kemal-i edeple öpüyorum. İnşaallah evladın öğrettiğin o davranışları hayatına uygulayabiliyordur...

Sizler annenizden neler öğrendiniz?..

Yaz aylarında böcek sokması, burkulma, bayılma, boğulma gibi hadiselerle daha çok karşılaşırız. Böyle bir durumda ilk anda yapılacaklar hayatımızı kurtaracak adımlar olabilir.

■ **DR. SERPİL YAYLACI***

Herkes İLKYARDIMI öğrenmeli

İlkyardım gerektiren durumlarda öncelikle kendi güvenliğimizi sağlamak ve sadece durumun kötüleşmesini engellemeye çalışmak yeterlidir. Buna göre hastanın durumu karmaşık ve ciddi ise profesyonel yardım çağırın, gerektiğinde kullanabilmek için temel yaşam desteği uygulamalarını öğrenin.

Bayılmalar

■ Bayılan veya kendini kaybeden birini tokatlayıp, üzerine su dökmeyin. Su içirmeye çalışarak, nefes borusuna su kaçmasına ve hastanın ölümüne yol açabilirsiniz.

■ Sara hastasının ellerinde, kollarında kasılmalar izlenir ve ağzından köpükler sızar. Nöbeti durdurmaya çalışmayın, hastanın başını koruyarak kontrolsüzce yere çarpmasını önleyin. Nöbetlerin neredeyse hepsi kendiliğinden durur.

■ Hastanın ağzına bir şeyler sokmaya çalışmayın; çünkü soluk borusuna kaçabilir. Parmağınızı ısırıp koparabilir. Ağzında köpükler ya da kusmuk varsa soluk borusuna kaçmasın diye kişiyi yan çevirmek yeterli.

Burkulmalar/kırılmalar

■ Zedelenen bölgeyi hareketsiz kılmaktan için karton, gazete, güneşlik, üçgen bant kullanılabilir.

■ Eğer ön kolda bir kırık varsa, kolu bir eşarp veya kravatla boyna asıp, yanına karton konularak hareket etmesi önlenmiş olur.

■ Açık bir kırık varsa ve kemik dışarı çıkmışsa içeri itilmemesi, gerekiyor. Böylece çevre damar ve sinirlerin yaralanması önlenmiş olur.

■ Burkulmalarda ise ayak bileğinin üzerine basılmaması ve buz uygulanması gerekir. Burkulan yeri yukarıda tutmak, şişmeleri önler.

El ve ayaklarınızda ağrı hissediyor, kırıldığını veya burkulduğunu düşünüyorsanız kıpırdatmamaya çalışın.

Böcek sokmaları

- Yılan, akrep ve böcek sokması halinde bölgeyi emmeye, bıçakla kesip kanatmaya çalışmayın. -Zehirli bölgeye bir şey sürmeyin. Temiz bir bezle üzerini kapatıp hemen doktora başvurun.
- Sokulan bölgede kızarma, şişme ve yanma olabilir. Genel durum kötüleşirse hastayı doktora götürün.

Boğulma tehlikesi

- Boğulduğu düşünülen kişiye, ilkyardım bilmeyenler yardım etmeye çalışmamalı. Kime suni solunum, kime kalp masajı yapılacağının bilinmesi büyük önem taşıyor. Çok iyi bir yüzücü de denizde kalp krizi veya felç geçirdiği için ya da dalarken, boynu zedelendiği için boğulma tehlikesi yaşayabilir. Tüm hastalara boynu zedelenmiş gibi dikkatli davranmak gerekiyor.
- Boğulan kişiyi ters çevirmek, kollarından rastgele tutup yere yatırmak, ters döndürerek ağzından su çıkarmaya çalışmak o kişiye zarar vermekten başka bir işe yaramaz.

Yanıklar

- Yanık oluştuysa ısısı artan deriyi musluğu açarak yanma hissi geçene kadar soğuk su altında tutun.
- Yanmış cilde direkt buz sürmeyin.
- Yanığı musluktan akan suya tuttuktan sonra üzerine temiz bir bez kapatın ve doktora başvurun.
- Yanan kişi bir çocuksa, yüz, genital ve el bölgesindeki yanıklar önemlidir. Alanın büyüklüğü ve derinliği sıvı kaybını belirler.
- Yanığın üzerine yoğurt, salça, diş macunu ya da herhangi bir krem sürmeyin. Yabancı maddeler, doktorun, yanığın derinliğini anlamasını engeller. Enfeksiyon riskini artırır.

Anaflatik şok

- Arı sokmasına bağlı olarak nadir de olsa hastanın tansiyonu düşer, yığılıp kalır, dudağında, yüzünde şişlikler, kızarıklar oluşabilir. Hasta hızlı ve sıkıntılı nefes alıp verir. Temel yaşam desteğini başlatıp suni solunum, gerekiyorsa kalp masajı yapmak ve hastayı hızla hastaneye götürmek gerekir.

*Acıbadem Bakırköy Hastanesi Acil Tıp uzmanı

FOTOĞRAF: TURGUT ENGİN

Yaz aylarında güneş yanıkları önemli sorunlardan biridir. Bu durumlarda yanığın üzerine yoğurt, diş macunu sürmeyin.

KAPSAMA ALANINDA MIYIZ?

■ **ABDÜLKADİR SÜPHANDAĞI**

"Aradığınız kişiye şu anda ulaşılamıyor...", "Aradığınız kişi şu an kapsama alanı dışındadır..."

Cep telefonlarından duyduğumuz uyarı anonsları... Günlük acımasız bir telaş içinde geçirdiğimiz hayatımızın acaba ne kadarını "ilahi kapsama" alanı içinde geçiriyoruz?

Hangi durumda bir manevi zırh veya bir huzur atmosferi gibi önümüze konan o kutsal alanlara koşarak, günah odaklı yaşamaya meyilli nefsimizi engellemeye çabalıyoruz?

Böyle bir kapsama alanı var mı? Sürekli bir kapsama alanı içerisinde bulunmak için hangi kart, hangi telefon, hangi anteni, hangi programı, hangi zamanı, hangi alıcıyı ve son olarak hangi teknolojiyi kullanmamız gerekiyor?

İhsan "alanı"

Aslında bizi sürekli tayfları altında tutan ve asla kapsamı dışına çıkamayacağımız bir manevi sistem tarafından sürekli kontrol altındayız. Buna İslamî literatürde "İhsan şuuru" ismi verilerek sıradan insanı bir anda imanın üst noktasına çıkaracak muhteşem bir hayat tarzına işaret edilmiş. Bir anlamda dünyada ebedi kurtuluşun şifreleri, kapsama alanının kalbinde bulunmanın gizleri öğretilmiş.

Biz sürekli ışıkları altında bulunan ve asla kapsamı dışına çıkamayacağımız bir manevi sistem tarafından sürekli kontrol altında tutuluyoruz..

Biz nerede olursak olalım, ne yapıyorsak yapalım, yaptığımız bütün hâl ve hareketlerimiz, zihnimizden geçirdiğimiz bütün ümit, korku ve düşüncelerimiz bile bu kapsama alanı içinde bulunuyor. Kalp ve beyinlerimizden çıkan görünmez ışınların bir izdüşümlerinin görüntülerinin yansıyarak arşivlerin oluşturulduğu, hard-disklerin tutulduğu nasıl akıldan çıkartılır? Kur'an, bu görüntü ve notlarla karşılaşan insanın hayret, korku ve şaşkınlık içindeki psikolojisini anlatırken şu ifadeleri kullanıyor:

"İşte herkesin hesap defteri önüne konuldu. Mücrimlerin defterdeki kayıtlardan korktuklarını ve şöyle dediklerini görürsün: 'Eyvah bize! Bu deftere de ne oluyor? Ne küçük koymuş, ne büyük! Yazılmadık şey bırakmamış!' Böylece yaptıkları her şeyi yanlarında buldular. Şu kesin ki Rabb'in kimseye zulmetmez." (Kehf, 49)

En ufak bir detayı bile kaçırmayan bu sistemin bütün kainatta kapsamadığı bir tek saniye bile yok. Zira o zor hesap gününde her şey dile gelerek konuşmaya, şahitlik etmeye başlar: "Bugün mühür vuracağız ağızlarına, elleri Biz'e söyler, ayakları şahitlik eder kendi yaptıklarına." (Yasin, 65)

Hiç mümkün mü, laboratuvar ortamına giren bir DNA, bir saç kılı ve parmak izi dünyadayken konuşsun da sonsuz kudret sahibi kainatın yegâne hakimi Allah'ın (cc) hesap gününde konuşmasın.

Allah'ın sınırını kim geçer?

İsteseniz de Allah'ın kapsama alanından dışarı çıkamazsınız. Kainatın bütün zerrelerine nakşedilen muhteşem vericilerin ısrarla Allah'ın varlığı ve birliğini haykırmalarına rağmen alıcılarını ısrarla kapatarak kapsama alanı dışında kalmaya çalışanlar yanılıyorlar. Bu hakikate Rabb'imiz "Ey cin ve insan toplulukları! Göklerin ve yerin çevresini aşıp geçmeye gücünüz yetiyorsa geçin! Ama Allah'ın verdiği bir güç olmaksızın geçemezsiniz ki!" (Rahman Suresi, 55-33) buyurarak bunun bile ancak kendisinden verilecek bir kudretle olacağına işaret ediyor. Böyle bir zahmetin içinde bulunanlar ancak bir zan içindedirler. Evet madem onun saltanatının sınırları içinde yaşıyoruz, o halde sahibinin emirlerine göre riayet ederek, Allah'ın (cc) rızasını ve cennetini de kapsayacak bir noktaya gelmenin yollarını aramalıyız.

Ziya Bey, hem şahsiyetiyle hem de entelektüel seviyesiyle medeniyetimizin kıymetli bir temsilcisidir. O, tarihi geleceğimizi inşa edecek en büyük kuvvet kaynağı olarak anlamış ve anlatmıştır.

■ CEM SÖKMEN

BİLGE TARİHÇİ
Ziya Nur Aksun

Hayatı milletine ve kültürüne hizmetle geçmiş kıymetli isimlerin değerini yaşarken bilmek, onların haklarını teslim etmek çok önemli bir mesele. Bu kadirbilirliği layıkıyla gösterdiğimiz pek söylenemez. Rahmetli Erol Güngör "Dünkülerin normal olarak yaptığı şeyler bugün meziyet haline gelmiştir." diyordu. Normal olarak yapılması gereken davranışları yaptığımızda bunu lütuf sayıp iltifat bekleyebiliyoruz. Ancak, hiçbir işaret beklemeden her ânını kudsi davalara gönül hoşluğu içinde adayanlar da var. Hayatını milletinin inanç ve değerlerine adamış, kültürümüzün kilometre taşı isimlerinden olan Ziya Nur Aksun Bey de, "himmeti milleti" olan kıymetli isimler arasında yer alıyor.

O oldukça hareketli bir hayat sürmesine, asla yerinde duramamasına rağmen İlahi takdir gereği 1977'den beri felçli vaziyette yaşıyor. Konuşamıyor, yazamıyor ve okuyamıyor. Ama boş durmuyor, bu durumuna rağmen kullanabildiği sol eliyle resimler yapıyor, yine medeniyetimizi yansıtmaya devam ediyor.

Hayatını, özellikle gençliğini oldukça hareketli ve mücadeleler içinde geçirmiş biri için son 28 yılı hareketsiz denecek şekilde geçirmek kolay olmasa gerek. Ama büyüklerin imtihanı da büyük oluyor demek ki. Eyyûb (as) sabrıyla rahatsızlığını göğüsleyen Ziya Nur Bey, Konya'da bir lise talebesiyken tanıdığı Risale-i Nur'ların etrafında o yaşında pervane olmuş, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeyken de neşriyat çalışmaları için elden gelen gayreti sonuna kadar göstermiştir.

29 Mayıs 1930'da Konya'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimi Konya'da yaptı. Ziya Nur Bey, Mevlânâ Celaleddin Rûmî Hazretleri'nin medfun bulunduğu mahallin manevi ikliminde yetişti.

FOTOĞRAFLAR: ŞEMSİNUR ÖZDEMİR, MUSTAFA AYDIN

Çok zeki, parlak ve idealist bir gençti. O yıllarda herkesin hayalini süsleyen İTÜ İnşaat Mühendisliği Fakültesi'ne lise birinciliği ve not ortalamasıyla sınavsız kabul edilmesine rağmen 1 yıl sonra teknik alanda değil de hukuk alanında hizmet etmek için Ankara Hukuk Fakültesi'ne girmiştir. Mezun olup, stajını da yaptıktan sonra memleketi olan Konya'da baroya kaydolmuştur.

O, bir milletin tarihinden, geleneklerinden, dininden ve öz değerlerinden koparılmaya çalışıldığı bir dönemde hiçbir şeyden yılmayarak, bu gidişe "dur" demek adına hayatını ortaya koyan Bediüzzaman Said Nursi gibi alimlerin hizmetinde bulunmuş, duasını almış önemli isimler arasında yer alıyor. Zaten o ve onun gibi insanlar olmasalardı, insanlığa uzanan sevgi, dostluk ve iman mesajı bugünkü platformlara taşınamazdı. Onların çektiği çileler, döktükleri alın terleri, istikballerinin kararması pahasına aldıkları risklerdir ki bu kutlu mücadeleyi bugünlere taşımıştır.

O bir Osmanlı beyefendisi. 28 yıldır, konuşamıyor, yazamıyor; ancak tevekkülü ve çalışkanlığıyla genç nesillere örnek olmaya devam ediyor.

Bediüzzaman'ın misyonuna ve hizmetine sahip çıktı

O günkü idareciler Bediüzzaman'ın verdiği mesajı anlamakta güçlük çekiyorlar, ya da anlamak istemiyorlardı. Ziya Nur Aksun gibi zeki, fedakâr ve ileri görüşlü gençlerin sahip çıkmasıyla bu meş'ale bugünlere ulaşabildi. O, "Hukuk Fakültesinden Ziya Nur" imzasıyla yazdığı ve Risale-i Nur'a da girmiş olan bir makalesinde o zâtı ve misyonunu şöyle ifade ediyordu:

"Bediüzzaman, doğu ve batı arasındaki büyük ayrılığın, şahsiyet mefhumunun daralma ve genişlemesinden doğduğunu gören ve asrın maymun taklitçiliğine varan şahsiyetsizliği önünde şahsiyet mefhumunun İlâhî yüksekliğini gönüllerin mihrak noktasında sembolleştirmeğe teves-sül eden âlimdir.

Kızkardeşi Belma Hanım, Ziya Nur Bey'in hayattaki en büyük desteği.

Bediüzzaman, hür adamların, hür memleketinin İlâhî kuruluş felsefesini, akıllara ve gönüllere nakşeden din adamıdır. Bu necib millet Bediüzzaman gibi nefsindeki menfaat putunu deviren insanların hizmetine çok, ama çok muhtaçtır." (Tarihçe-i Hayat, s: 638, Envar Neş.)

O yıllar Türk milletinin imanını kurtarma, ahiret saadetini temin maksatlı hizmet kervanına her türlü engelin çıkarıldığı yıllardı. Ziya Nur Aksun ve onun gibi münevver gençler, gençliklerini oyun ve eğlenceyle değil, 24 saati bulan bir çalışma temposuyla geçirdiler. Bugün paneller, sempozyumlar, her dilden ve türden yayınlarla bu mesaj dünyanın her tarafına ulaşabiliyorsa sebepler dairesinde Ziya Nur Bey ve onun gibi hamiyetli gençlerin alın terleri bulunuyor.

O yıllarda Yahya Kemal ile Necip Fazıl'ı da yakından tanıma şansına sahip olan Ziya Nur, klasik Osmanlı edebiyatı ile birlikte dünya edebiyatını da hakkıyla tahlil edebilecek birikimdeydi.

O, eserlerinden ziyade sohbetleriyle tanınmıştır. Osmanlı ve İslam tarihi hakkında geniş bilgisi, günlük siyasetimizin muhtelif gelişmelerini sağlam bir tarih muhakemesiyle değerlendirmesi, Osmanlı-Türk devlet telakkisi hakkındaki kıymetli tespitleri, çevresinde toplanan her zümreden insanı etkilemiştir.

İstanbul Beyazıt'ta şimdi yerinde yeller esen Marmara Kıraathanesi'nde yaptıkları sohbetler bugünkü neslin şuurunu oluşturan, hafızasını canlandıran nitelikteydi. Kimler gelmiyordu ki, bu meclise: Erol Güngör, Mükrimin Halil Yınanç, Nuri Karahöyüklü, Saip Atademir, İzzeddin Şadan, Kadir Mısıroğlu, Ahmet Güner, Sezai Karakoç, Muzaffer Ozak, Mehmet Şevket Eygi, Osman Yüksel Serdengeçti, Dündar Taşer, Hilmi Oflaz, bazen Necip Fazıl. Yine gençlerden Mehmed Niyazi, Ömer Ziya Belviranlı, Erdinç Beylem, Ahmet İyioldu, Mustafa Miyasoğlu, İsmet Zeki Eyüboğlu, Necmeddin Türinay, Nevzat Kösoğlu, Fehim Üçışık, Emin Işık, Üstün İnanç.

Ziya Bey, kızkardeşi Belma Aksun'la..

İlk avukatlık yılları.

Annesi Leman Hanım ve babası Saim Bey'le birlikte.

Söğüt gezileri

Bu kıymetli irfan ekibinin özellikle o günlerdeki genç üyeleri, yıllarca Söğüt'te Ertuğrul Gazi İhtifalleri'ne otobüslerle gitmiş, o havalideki tarihi atmosferi yerinde yaşamış, büyük ecdadımızı ziyaret etmiştir. 700 küsûr yıldır devam eden bu en eski milli an'anede Karakeçili aşireti Bilecik, Söğüt ve Domaniç yaylalarından kışı geçirecekleri "kışlak"lara göç eder. Ve bu göç de Ertuğrul Baba'nın türbesini ziyaretle başlar. Kazanlar dolusu etli bulgur pilavı, ayran ve üzüm binlerce kişiye ikram edilir. Her yıl eylül ayının ikinci hafta sonu bu merasimlerde folklor, spor, cirit gösterileri yapılır öğle namazından sonra da Osmanoğulları için mevlit okunup dualar edilir. Kardeşi Belma Aksun Hanım, ağabeyi Ziya Bey'deki tarih şuurunun oluşmasında ona çöpten çelebiler çizdirerek ilk resim dersini veren ve eskimez yazıyı öğreten, çok kültürlü ve mütedeyyin bir hanım olan halalarının etkisinin olduğunu belirtiyor. Belma Hanım da, Türk basınının "Bâb-ı Âli" olarak adlandırıldığı dönemde 20 yıl Tercüman'da çalışmış bir basın emekçisi.

İlk ziyaretimiz hastanede

Ziya Nur Aksun Bey'i ilk olarak 3 Temmuz 2004 günü Dursun Gürlek, Olcay Yazıcı, Mehmet Nuri Yardım ve Muhsin Karabay ile birlikte, tedavi gördüğü hastanede ziyaret etmiş, böyle büyük bir insanın huzuruna çıkmanın heyecanını yaşamıştık. Çünkü, o güne kadar, Dahiler ve Deliler'de, Marmara Kitabeleri kitaplarında okuduğumuz, sohbetlerde onu tanıyanlardan hatıralarını dinlediğimiz Ziya Nur'u görmek adeta hayal gibi geliyordu. Ziya Nur Aksun'un başucunda vefa abidesi kız kardeşi Belma Hanım ve yıllardır hizmetine koşan fedakâr insan Av. Halil Duruk Bey vardı. Belma Hanım'ın ihtimamı herkes için örnek alınacak bir tavırdır. O, kardeşliğin, vefa duygusunun, fedakârlığın ne demek olduğunu sözle değil yıllardır yaşayarak gösteriyor.

Sezai Karakoç:

Menderes, Aksun'un sigarasını yakmıştı

"Menderes, Celal Bayar'ın sert davranma ve bazılarının da yumuşama öğütleri arasında mütereddit kalmıştı. Kıştan beri bir çare arıyor ve herkese danışıyor; fakat kararlı bir girişimde bulunamıyordu. Hatta bir seferinde İstanbul'a gittiğinde, Park Otel'de, Marmara Kahvesi'ndeki arkadaşlarımızla bile bir görüşme yapmış. (...) Marmara'nın bir ünü oluşmaya başlamıştı o sıralar. Her gece siyasi konular tartışıldığı için çok defa bu konuşmalar dışarıda yankı yapıyordu. Bu yüzden biri Menderes'e "Bir de Marmara'nın fikrini alsanız" demiş. O da arkadaşları davet etmiş, fikirlerini dikkatle dinlemiş. Hatta Ziya Nur konuşurken sigarasını çıkarınca Menderes çakmağını çakıp yakmış. Sonraki buluşmalarımızda arkadaşlar Menderes'in bu davet ve nezâketini anlata anlata bitirememişlerdi."
(Bilge Tarihçi Ziya Nur Aksun, Marifet Yay, s. 219)

Ziya Nur Bey, hareket ettirebildiği sol eliyle , resimler yaparak kültürümüzü yansıtmaya gayret ediyor.

Türkiye'de belli bir zaman diliminde kitap, gazete, dergi, vs.. yayıncılık anlamında ne varsa bunların sahip olduğu birinci özellik kaliteli olmak değil, "yerli" olmamaktı, kadim değerlerimizin dışında olmaktı. Bu reaksiyonun tesirinde yetişen nesiller, aslında bu toplumun aksiyonunun ne olduğundan habersiz şekilde yetiştiler. Okumuş insan kaynağımızın büyük bir kısmı maruz bırakıldıkları ufuk darlığını aşamayarak bu ülkenin kültürel birikimiyle sağlıklı bir ilişki kuramadılar. Ziya Nur Aksun ve onun gibi hayatlarını, milletimizin kültürel devamlılığına, bin 400 yıllık zincirin kopmamasına hasreden aydınların önemi işte burada ortaya çıkıyor. Onlar, yıllarca okuyarak, düşünerek sahip oldukları derinliği ve doğruları, her fırsatta insanımızla paylaşmaya çalıştılar. Onlar her nefesini milletleri için alan, nabızları ülkeleri için atan müstesna şahsiyetlerdir...

18 Aralık 2004'te Tarık Zafer Tunaya Kültür Merkezi'nde onun için anma toplantısı düzenlendi ve Ziya Nur Aksun belgeseli izlendi. Bu Ziya Bey açısından güzel bir jest olmakla birlikte kıymetlerimize hayattayken layık oldukları hürmeti gösterme adına da takdire şayan bir organizasyondu.

Ziya Bey, hem şahsiyetiyle hem de entelektüel seviyesiyle bir medeniyetin temsilcisi olan aydındır. O, tarihimizi geçmişte kalmış malumat yığınları olarak değil, geleceğimizi inşa edecek en büyük kuvvet kaynağı olarak anlamış ve anlatmayı başarmıştır. Türkiye bugün Ziya Bey gibi, tevazuu ilmiyle birlikte büyüyen, insanlarla kurduğu iletişimde kendi şahsını değil, en başta değer ve ölçülerimizi, kurulacak iletişimin potansiyelini ve çıkarabileceği sonuçları merkeze alabilecek ufuk genişliğine sahip aydınlara ihtiyaç duymaktadır.

Katkıda bulunanlar:
Mustafa Aydın, Şemsinur Özdemir

Ziya Bey'in, 6 ciltlik "Osmanlı Devleti'nin Tahlilli Tenkidli Siyasi Tarihi" (Ötüken Y.: 212 251 03 50) adlı eseri alanında kaynak eserler arasında yer almaktadır.

Mustafa Miyasoğlu:

2 romanımın kahramanıdır!

"Kaybolmuş Günler" ile "Bir Aşk Serüveni" adlı romanlarımda Nuri Bey adıyla yer alan roman kahramanının aslında Ziya Nur olduğunu, zorunlu bir itiraf olarak ifade etmem gerekir. O bizim neslin hayatında Marmara Kahvesi'nde oturup bize tarih perspektifi kazandıran bir şahsiyet olduğu için, bizim neslin roman kahramanlarının hayatında da yer almıştır. Fethi Gemuhluoğlu nasıl birçok neslin milli şuur kazanmasına vesile olmuşsa, Ziya Nur da tarih perspektifi kazanmasına vesile olmuştur."

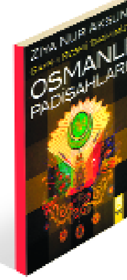
Dursun Gürlek

Cemil Meriç, onu övmüştür

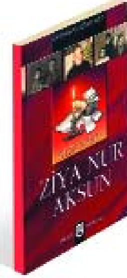
"70'li yıllarda sık sık merhum Cemil Meriç'i ziyaret ediyor. Ona kitap, gazete ve dergi okuyordum. Merhum bir gün masasının üstünde duran müheykel bir kitabı göstererek, "Bugünden itibaren bunu okuyacağız" dedi. Ziya Bey'in çok kıymetli katkılar ve ilavelerde bulunarak yayına hazırladığı "Şehbenderzâde Filibeli Ahmed Hilmi'nin "İslam Tarihi"ydi. Ben okuyordum o dinliyordu. Dinlemek ne kelime, adeta kulak kesiliyordu. Zaman zaman araya giriyor, "Evladım işte İslam tarihi böyle yazılır!" demekten kendini alamıyordu."

Siyasi ve Sosyal Açıdan Mezhepler ve Tarikatler

Gayr-ı Resmi Tarihimiz Osmanlı Padişahları

Bilge Tarihçi: Ziya Nur Aksun

Mehmed Niyazi Özdemir:

Gecesi gündüzü Osmanlı idi

"Öğrencilik yıllarımızda Marmara Kıraathanesi bizler için ikinci bir üniversite idi. Prof. Dr. Nuri Karakoyunlu, Prof. Dr. Sait Atademir, Prof. Dr. Mükrimin Halil Yınanç, Dr. İzzettin Şadan, Emin Ali Çavlı beyler gibi meşguliyet alanları tarih olan mümtaz şahsiyetler de Marmara'nın müdavimlerindendiler. Konu Osmanlı tarihinden açılınca, sözü genç Ziya Nur Aksun ağabeyimize bırakırlardı; çünkü onun gecesi gündüzü Osmanlı tarihiyle doluydu. Bu ilim adamları, Osmanlı tarihinin daha yazılmadığını, onu ancak Ziya ağabeyimizin yazabileceğini sık sık söylerlerdi.

O büyük insanlar birer birer hayata veda ettiler. Ziya ağabeyimiz de rahatsızlardı. Yıllarca üzerinde çalıştığı Osmanlı tarihini Ötüken Yayınevi'ne verdi. Yayınevinin yetkililerinden, aynı zamanda tarihçi olan Erol Kılınç Bey büyük bir vukufla yayına hazırladı. Nefis bir baskı ile altı cilt halinde çıktı. Bilhassa son dönemlere dair etraflı bilgiler ve yorumlar ihtiva eden, Celâli İsyanları'ndan Kuyucu Murad Paşa'ya kadar neleri yanlış bildiğimizi öğrendiğimiz, Tanzimat'tan Cihan Devlet-i Aliyesi Osmanlı'nın sükutuna kadar nice karanlık noktaları aydınlatan Ziya Nur Aksun ağabeyimizin Osmanlı tarihi ilim ve fikir hayatımızda önemli bir boşluğu doldurdu. Yorumların sağlıklı olması bilgi ve zihniyetle yakından ilgilidir. Bu özelliklerin Ziya ağabeyimizde fazla fazla bulunması, sıcak bir üslupla kaleme aldığı eserinin kıymetini artırmakta, onu 'Bizim Tarihimiz' yapmaktadır." *(Zaman Gazetesi, 27.4.1995)*

Kıyamete kadar, Müslümanlara eziyet vermek isteyenler de, erkek iseler Ebû Cehil/Ebû Leheb; kadın iseler Ümmü Cehil'dir. "Tebbet!" Sûresi'ndeki İlahî tehdit aynen onlar için de geçerlidir.

■ MUSTAFA AYDIN

Ebû Leheb yaşıyor mu?

Kur'an-ı Azimüşşân, "Tebbet Sûresi'nde" Ebû Leheb ve karısından meâlen şöyle bahseder:

"Ebû Leheb'in iki eli kurusun! Kurudu da. Malı ve kazandıkları ona fayda vermedi. O, alevli bir ateşte yanacak. Odun taşıyıcı olarak ve boynunda hurma lifinden bükülmüş bir ip olduğu halde karısı da (ateşe girecek)."

Ebû Leheb ve karısı Ümmü Cemil (aslında Ümmü Cehil/Cehaletin Anası demek gerekir) çoktan öldüler. Peki Kur'an-ı Kerim, niçin onlardan haber veriyor? Çünkü bu İlahi bir kanuna işaret ediyor. Nasıl, Firavun, Nemrut, "Allah'ın hükümlerine set çekenlerin" bir sembolü ise; nasıl, Hz. İbrahim (as), Hz. Musa (as), Peygamber Efendimiz (sas), "Allah'ın hükümlerini hâkim kılmak isteyenlerin" sembolü, bayraktarı ise; Ebu Leheb ve karısı da "Müslümanlara eziyet vermek isteyenlerin öncüsü ve sembolü"dür. Kıyamete kadar, Müslümanlara eziyet vermek isteyenler de, erkek iseler Ebû Cehil/Ebû Leheb, kadın iseler Ümmü Cehil'dir. "Tebbet!" Sûresi'ndeki İlahi tehdit aynen onlar için de geçerlidir. Ebû Leheb ve karısı ne yapmıştı? Onlar Peygamber Efendimiz'e (sas) ve Müslümanlara "eziyet vermeyi" dâvâ edinmişlerdi. Her vesileyle Kâinatın Efendisi'ne ve Müslümanlara hakâretler ediyor, Efendimiz'in geçeceği yollara dikenli çalı çırpı koyuyor, evinin önüne hayvan pisliği döküyorlardı.

Ebu Leheb'in oğlu Efendimiz'e saldırdı

Efendimiz'e (sas) risalet gelmeden önce kızları Hazreti Ümmü Gülsüm'ü Ebû Leheb'in oğlu Uteybe ile, Hazreti Rukiyye'yi de Utbe ile nişanlamışlar; ancak evlilik gerçekleşmemişti. Tebbet Sûresi nazil olduktan sonra, Ebû Leheb her iki oğluna da, nişanlarını bozmalarını söyledi. Bu emri alan Uteybe, Resûlullah'ın yanına giderek, "Ben senin dinine karşıyım, seni de tanımıyorum, kızından da ayrıldım!" dedi. Sözlerini bitirdikten sonra Efendimiz'in üzerine saldırdı, elbisesini yırttı, mübarek yüzlerine tükürdü. Bu hakaretler Efendimiz'i üzmüştü, Uteybe'ye döndü ve dedi ki: "Rabb'imden dilerim ki, sana köpeklerinden bir köpeği musallat eder!" Sınır aşılmıştı artık.

Efendimiz'in ona bedduası, Ebû Leheb ve Uteybe'yi korkutmuştu. Olaydan sonra Uteybe'nin de bulunduğu ticaret kervanı Şam'a doğru yola çıkmış ve bir yerde konaklamışlardı. Gece herkes uykuya daldığı bir vakitte Uteybe'nin bulunduğu çadıra bir aslan musallat olmuştu. Aslanı gören Uteybe şöyle haykırdı: "Vay başıma gelen. Muhammed'in dediği doğru çıkacak!"Sabah ahali, korkunç bir çığlık ile uyandı.

'Ben kimim? Bu dünyaya ben kendi isteğimle gelmediğime göre beni buraya kim gönderdi ve niçin gönderdi? Ve benim bu dünyada ne yapmamı istiyor?' gibi soruları kendimize sormalıyız.

■ PROF. DR. MUSTAFA NUTKU

En mühim sorun nedir?

Sana bir soru sorulsa ve "En mühim sorun nedir?" denilse ne cevap verirdin?

Senin en mühim sorun: "Acaba Allah (cc) benden ne istiyor?" olmalıdır.

Senin için en mühim sorunun ise "Cehennemden kurtulmak" olmalıdır.

En mühim "soru"nun doğru cevabı ile yaşayabilirsen, en mühim "sorununun" halli için en doğrusunu yapmış olursun.

"Resul-i Ekrem (sas) ve umum peygamberler ve ehl-i hakikatin, dualarında en ziyade, 'Ecirnâ minen-nâr', 'Neccinâ minen-nâr', 'Hallisnâ minen-nâr' (Allah'ım bizi Cehennemden koru) ve vahiy ve şuhuda binaen onlarca kat'iyet kesb eden 'cehennemden bizi hıfz eyle' demeleri gösteriyor ki, nev-i beşerin en büyük meselesi cehennemden kurtulmaktır. Ve kâinatın pek çok ehemmiyetli ve muazzam ve dehşetli bir hakikati cehennemdir ki, bir kısım o ehl-i şuhud ve keşif ve tahkik onu müşahede eder. Ve bir kısmı tereşşuhatını ve gölgelerini görür, dehşetinden feryad ederler, 'Bizi ondan kurtar' derler." (RN Külliyâtı, Meyve Risalesi) .

İnsanların büyük ekseriyeti, gerçekten "en mühim soru" ve "en mühim sorunlarının" ne olduğundan gafil bir vaziyette, kendilerini kaptırmış oldukları iş ve meşgalelerde boğulmuş; bunun dışındakilere karşı ise kör, sağır, dilsiz ve ilgisiz gibi yaşarlar.

Acaba insana en yakışan ve onun için en doğru olan düşünüş ve davranış biçimi bu mudur?

Bazılarının kendilerine göre dar veya saptırılmış bir yorumla kullandıkları: "Hayatın provası yok!" sloganı da, aslında en doğru düşünüş ve davranış biçimleri için bir anahtar olabilir. Hayatın provasının olmadığını düşünmek, en kıymetli ve bir defalığına bize verilmiş olan bu ömür sermayemizi kârlı bir âhiret ticareti için kullanmamıza yol açabilir.

Şimdiye kadar kendisi için en mühim "soru"nun ve en mühim "sorun"un ne olduğunu ciddî şekilde araştırıp doğru tespit edememiş ve ona göre yaşamamış insanlar, zararın neresinden dönülse kâr olacağından, şimdiden sonra bunları yapmalı ve geçmişlerini de telafiye çalışmalıdır.

" Allah (cc) benden ne istiyor?" sorusuyla insan, neticede en mühim sorunu olarak cehennemden kurtulmayı bilir. Ve: "Hayatın provası yok!" diyerek de sadece bir defalığına olmak üzere bu dünya imtihanına gönderildiğini düşünüp bu hayatını, son pişmanlığını azaltabilecek şekilde yaşamağa çalışır.

Mü'minin hâl ve hareketlerinden bir rayiha gibi İslam kokmalı. İhlas da, ihsan şuuru da, samimiyet de, hidayete vesile olmak da hep buna bağlı.

ABDULLAH AYMAZ

18 numaralı alyans yüzük

Tataristan, Rusya içinde federe bir devlet... Çuvaşistan, Başkortostan ve Mari Cumhuriyeti arasında... Sibirya ikliminin hâkim olduğu bir ülke... Kışın soğuklar eksi 40 veya 50 derece.. Osman Nuri Bey'in tabiri ile; kışın aldığınız ilk nefeste burnunuzun içinde don olduğunu hissediyorsunuz.

Güvercinlerinin yüzde 90'ının ayak parmakları donup düşmüş; ayakları top top... Volga Nehri donuyor ve üstü otoban yol oluyor... Otobüsler üzerinden şehirden şehire gidip geliyorlar. Nehir üzerinde bir buçuk metrelik buzu matkapla delip balık tutan insanlara rastlıyorsunuz. Kış dokuz ay sürüyor. İklimi hiç bizimkine benzemeyen bu ülkede Türk kolejleri var ve talebeleri en az dört dil biliyor. Bu okullarda pırıl pırıl Tatar ve Rus çocukları okuyor.

İşte bu ülkeye Osman Nuri Bey, ithalat için gitmiş. Başkent Kazan'da bir depo tutmuş ve deri ithal edecek. Orada kendisinden daha önce gitmiş olan Afyonlu Osman isimli bir delikanlıyla tanışır. Osman, deri toplayacak ve Kazan'daki işlerinde yardımcı olacaktır. Bir gün Kazan'a 15 km. uzaktaki depoya giderken, Osman Nuri, Osman'a sorar: "Hangi okulda okudunuz?"

-Kazan Devlet Üniversitesi Rus Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde.

-Nerede kalıyorsunuz?

-Ev tuttum.

-Yalnız mı kalıyorsun?

Osman bu soruya cevap vermez. Fakat, Osman Nuri üsteleyince, "Karıştırma be abi!" der. "Sorduk bir kere söyle." der. Osman, "Kızmazsın değil mi?" der. "Kızmam konuş." deyince "Daha önce çalıştığım işyerinde insanlığından, namusundan, karakterinden hoşlandığım bir Rus kızı vardı. Akşam işten çıkınca, otobüs durağına kadar beraber gidiyorduk. İffet ve namusundan hiç kimseye taviz vermiyordu. Beş-altı ay sonra kendisine evlenme teklif ettim. Bir müddet sonra ailesi ile görüştüm. Kabul ettiler. Şimdi onlarla kalıyorum." dedi. Osman Nuri, "memnun oldum. Nikâh var mı?" dedi.

Tataristan'da bir hanımla nikahsız olarak yaşıyordu. Tâki, Osman Bey'le tanışana kadar...

"Yok!" dedi. "Dinî nikah?" yine "Yok." dedi. "Niçin yapmadınız?" dedi. "Basiretimiz bağlandı... Biraz da sıkıntı var." dedi. Osman Nuri, "Benim basiretim bağlı değil. Bugün dinî nikâh yapıyoruz. Bir ay içinde de resmî nikâhı kıydırın." dedi. Osman çok şaşırdı. Osman Nuri, "Kazan'da kuyumcu dükkânı var mı?" dedi. Osman "Var!" diye cevap verince "Sür arabayı oraya!." dedi. Osman Nuri, "Bacımın yüzük numarasını biliyor musun?" diye sordu. O, "Bilmiyorum ama benim küçük parmağıma olan, onun yüzük parmağına geliyor." dedi.

Kuyumcu dükkânına girdiler. Alyansları aldılar. Yengenin yüzük numarası on sekiz imiş. Osman Nuri, "Bacımı işyerinden al, eve götür. Yemek yapsın, akşam gelip nikâhı kıyacağız ve yemek yiyeceğiz." dedi. Şaşıran Osman "Hakikaten bugün bizim nikâhımız mı var?" diyordu. Osman Nuri, "Bu yüzükleri süs için almadık ya." dedi. Osman, yengeyi cep telefonuyla aradı ve durumu anlattı. Kız sevincinden çığlık atmış ve çok şaşırmıştı. Osman, "Osman Nuri abi, nikâhı siz kıyacaksınız değil mi?" diye sordu. O da "Evet" diye cevap verdi. Osman, "Ruslar, imamın kıymadığı nikâha itibar etmezler. Seni imam diye takdim edebilir miyiz?" dedi. Osman Nuri, "İstersen müezzin diye takdim et." dedi.

Osman sevincinden ne yapacağını bilmiyordu. Osman Nuri, Osman'ı eve gönderdi. Ve "Saat 20.00'de geliyoruz." dedi. Akşam, Mustafa Meydancı, Cengiz Bey ve Burhan Bey'le Osman'ın evine gittiler. Osman hâlâ şaşkındı. Osman Nuri imam oldu. Mustafa Meydancı ile Cengiz Bey de şahit oldular. Osman, "Abi, imamlar burda nikâh kıyarken çok sert davranıyorlar. Sen de biraz ciddi ol." dedi. O da "Anlaştık." dedi. Osman kızı getirdi. Müslüman olmamasına rağmen saygıdan başını kapatmıştı. Âdet üzerine evlenmeyi kabul edip etmediklerini teker teker soran Osman Nuri'ye "Evet, kabul ettim." diye cevap verdiler. Nikâh duası yapıldı. Kız çok sessiz ve ciddi duruyordu. Sanki her an imamdan bir sertlikle karşılaşacakmış gibi bekliyordu. Her şey bittikten sonra Osman Nuri, onlara bir de fıkra anlattı. Yenge gülerek mutfağa yemeği getirmek için gitti. Artık nikâh merasimi bitmişti.

Osman Nuri daha sonra Tataristan'a giderken yengeye hediyeler götürdü. Hatta Sudan'a gitmişti, ordan da hediyeler alarak Tataristan'a gönderdi. Oradan da hep "Osman Nuri Ağabey sen bizim babamızsın!.." diye selamlar geldi. Geçenlerde bir selam geldi ki Osman Nuri günlerce ağladı. Yenge Müslüman olmuştu. Osman, "Kendisine İslam adına hiçbir şey anlatmamıştık. Rabb'im istemiş hidayete ermesini. Bu ne güzellik Abdullah abi... Güneşin üstüne doğup battığı her şeyden daha hayırlı bir şey oldu. Rabb'im istemişti!.." diyor ve gözyaşı döküyor; mutluluk gözyaşları. Biz de hepinize, "Ne mutlu sizlere..." diyoruz.

Ama ben fakirler için çalıyorum!

Hiçbir kimsenin başkasının kazancından "fakirin de göz hakkı var" deyip mal kaçırmaya yetkisi yoktur.

"Ben helâle inanırım ve hakkım olmayan hiçbir lokmayı yemem. Alışverişe gittiğimde bedelini ödemeden bir maydanoz bile almam.

Fakat büyük marketlere gittiğimde o kadar çok malın satışa sunulduğunu gördüğümde dışarıdaki aç, açık olan fakirler aklıma geliyor. Onlara tezgahtan küçük bir şeyi taşımanın gerekliliğine inanıyorum ve dışarı gizlice çıkaracağım birkaç şeyi kasadan geçirmeden çıkarıyorum. Sonra o şeyleri sokakta gördüğüm fakir çocuklara veriyorum.

Bu hareketimden dolayı sevaba giriyor muyum? Günaha girdiğimi sanmıyorum. Çünkü ben hırsızlık yapmıyorum, amacım fakirlere katkıda bulunmak. Yanılmıyorum değil mi?"

Bu düşünce şekli başından itibaren yanlıştır. İslâm dini, akıllı ve ergenlik çağına girdiğimiz andan itibaren malımız ve hakkımız olmayan bir şeyi her ne şekilde olursa olsun izinsiz olarak, korunan yerinden kaldırmayı hırsızlık sayar ve kesinlikle yasaklar.

Çalışarak, alın teri ile, meşru yoldan kazanılmış servetin korunması İslâm dininin temel ilkelerinden biridir. Dinimiz, emeği ve mülkiyeti kutsal saymıştır. Gerekli emek sarf edilerek elde edilmiş mal ve mülk (taşınmaz mal, toprak veya akar) emeğin sahibine aittir. Tasarruf hakkı da sahibindir. Yani mal kime aitse onun izni olmadan yerinden kaldırılamaz, dağıtılamaz ve fakir de olsa bir başkasına verilemez. Hırsızlık hukuk düzenini bozduğu için dinen günah olduğu gibi ahlâken de ayıptır. İnsanlık kural olarak, malı her insan için değerli saymış ve herkesin malını korunmaya lâyık görmüştür.

Toplumlar malların meşru olmayan yollarla çalınıp çırpılmasına her dönemde çözümlenmesi gereken sorun olarak bakmıştır. İslâm dini hırsızlığın ortadan kaldırılmasını kolaylaştırmak için hırsıza verilecek cezayı ağır ve kalıcı bir şekilde istemiştir. İslâm hukukunda hırsızlık suçunun tam olarak oluşması için; açlık, zaruret, zorlama gibi, suçu kısmen veya tamamen mazur gösterecek bir mazeretin bulunmaması şarttır. Ayrıca suçun bilerek ve isteyerek işlenmesi, çalınan malın hukuken koruma altında olması ve belli bir miktardan fazla olması gibi şartlar da vardır.

İslâm'ın temel amacı, hırsızlık suçunun işlenmesine imkân bırakmayacak tedbirleri almak, iktisadî, sosyal gelişmeyi ve dengeyi sağlamak, insanları eğiterek doğru yola yönlendirmektir. Çünkü bu şekilde hırsızlığın gerçek manada önü alınmış, hırsızın eli hırsızlıktan tamamen kesilmiş olur. İslâm dininin insan için önem verdiği ve istediği doğruluk bir tanedir. Çünkü doğruluk, Allah'ın emrettiği şekilde olduğu müddetçe doğruluktur. Herkesin kendi arzusuna, düşüncesine, idealine göre bir doğruluk anlayışının olması mümkün değildir.

Nasıl ki Firavun, Ebu Cehil gibilerinin de kendilerine göre doğruları vardı; ama bu doğrular Allah'ın kabul ettiği gerçek doğrular değildi. Bunun için onlar kendi kafalarınca gittiğinden yanılmışlardır. Fakat Müslüman için durum böyle değildir. İman sahibi insan, Allah (cc)'ın istediği gibi olmak durumundadır. Hz. Peygamber'imizin; "Beni Hûd sûresi ihtiyarlattı." sözünü söylemesine sebep olan, bu sûrenin; "Emrolunduğun gibi dosdoğru ol." diye buyuran 112. âyet-i kerîmesidir. Görüldüğü gibi doğruluk; bizim düşündüğümüz gibi değil, emrolunduğumuz gibidir.

İşte İslâm'daki doğruluğun ve dürüstlüğün esası budur.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

Müslüman her hareketini Allah'ın razı olduğu fiillerle yapmaya gayret etmelidir. Nefsimizin hoş görmesi bizi aldatmamalı.

Fakirleri korumak böyle olmaz

Ayrıca İslâm dini fakirin korunup gözetilmesi için; kazanılan mallarda onun hakkını belirleyen zekât müessesesini getirmiştir. Her Müslüman kazancından fakirin hakkını ayırarak fakire teslim etmekle mükelleftir. Ama hiçbir kimsenin bir başkasının kazancından "fakirin de göz hakkı var" deyip mal kaçırmaya yetkisi yoktur. İnsanın dinî vecibelerini yerine getirip getirmediğini sadece Yüce Allah sorgulayabilir ve cezalandırabilir.

Birbirinizin malını haksız yere yemeyin

Efendimiz (sas), Veda Hutbesi'nde şöyle diyordu: "(Ey insanlar!) Bilmiş olunuz ki şüphesiz günlerin en mukaddesi şu (bayram) günümüzdür. Bilmiş olunuz ki şehirlerin en mukaddesi şu (Mekke) şehrinizdir. Bilmiş olunuz ki şu (Zilhicce) ayınızda, şu (Mekke) şehrinizde şu (bayram) gününüz nasıl mukaddes ise şüphesiz kanlarınız ve mallarınız da size haramdır (yani birbirinizin kanını akıtmanız ve haksız yere birbirinizin malınızı yemeniz de her zaman ve her yerde şiddetle haramdır). Ben (Allah'ın hükümlerini) tebliğ ettim mi?" Orada bulunanlar: "Evet" dediler. Resûl-i Ekrem (sas) de; "Allah'ım şahit ol." buyurdu. (Sünen-i İbn-i Mâce Ter. c:10, s:140-141).

Çobançeşme Mah. Kalender Sk. No: 21 Y.Bosna/İstanbul

dr.can@zaman.com.tr

DR. CAN

Hayatın oyunlarına hazır olmak

Tatari

4,5 yıllık evliyim. 1,5 yaşında oğlum var. Çocuktan sonra her şey değişti. Maması, altı, hastalıkları. Eşimle sadece çocukla ilgili ortak konuşuyoruz. Her gün monoton geçiyor. Eşime gitgide soğuyacakmışım gibi geliyor. Sıkılıyorum. Çıkmazdayım.

Dr. Can

Dostoyevski'nin hayatını değiştiren olay neydi biliyor musun? Kendi idam sahnesi. Çar'ın baskı döneminde arkadaşlarıyla kurduğu sohbet grubu yüzünden yakalandı ve idamla yargılandı. Henüz 28 yaşındaydı. Mahkemenin sonucunu beklediği gece hücresinden alındı. Ölüm kararı yüzüne okundu. Papaz günah çıkarttı. Gözleri kapatıldı. Bir direğe bağlandı. Müfreze karşısına geçirildi. Emir verildi. Ateşşş!.. Birkaç saniye sonra bir yetkili geldi. Elindeki fermanı okudu. Aslında mahkeme 8 yıl vermiş, Çar bunu 4 yıla indirmişti. "Ders" olsun diye böyle bir mizansen hazırlanmıştı. Dostoyevski, bu sayede 'ölüm'le tanışmıştı, oysa bu sefil oyunda asıl keşfettiği "hayat"tı. 4 yıl sonra yaralı parmaklarından zincirleri çıkarttıklarında, sağlığı bozulmuş, şöhreti uçup gitmişti. Ama kırık dökük bedeninden her zamankinden daha parlak fışkıran tek bir şey "yaşama sevinci"ydi. Ne yazık ki her zaman bu hayat yolculuğunda sahip olduklarımızın değerini anlama fırsatımız olamıyor. Evet, hayatı kaybetmenin kıyısına yaklaşanlar, onu daha iyi tanırlar. Sağlığımız iyiyken "ne güzel, gencim sağlıklıyım, yakışıklıyım" diye şükreder miyiz? Hasta olduğumuzda "Her şeyin başı sağlık. Hele bir iyileşelim"; ama iyi olunca 2 paket birden içeriz sigarayı. Son paramızla vitrindeki şahane ayakkabıyı hemen alıveririz, evdeki ayakkabı dolabındaki aynı modelden sayısız pabuçlarımızı görmezden gelerek. Sonra da oturur geleceğimizin kaybolmasına ağlarız. Halbuki; her şeyin bittiği yerde gelecek yine vardır güzel kızım, küçük anne. Bana göre çok ciddi sıkıntılar değil bunlar. Ülfet var evinizde. Yuvanızı elden geçirin, ilişkinizi, sevginizi ırgalayın. Konuşun, iletişimi üst düzeyde tutun. İlla ki Suç ve Ceza'sıyla hepimize dost olan Dostoyevski'nin başına gelenlerin başımıza gelmesini beklemeyin. Tefekkürle içinde bulunduğunuz güzelliklerin farkına varıp, sahibine teşekkür edin. Yoksa çetin sınavların kenarından sağ salim dönme basiretimiz olamayabilir. Her şey yolundayken hayatın oyunlarına hazırlıklı olmalıyız. Mutluluklar kızım.

DR. CAN

Sevgi dilencisi

Toprak Gözlü-Danmark
Canbabam. Bana kızım demeniz ne güzel! 28 yaşındayım ve yaşınız 30 da olsa içimden gele gele "babacım" demek istiyorum. Bütün ömrüm gurbette geçti ve hep baba özlemi çektim. Bana "sevgi arsızı" ya da "sevgi dilencisi" diyorlar. Öyle miyim? Öyleysem bir mahzuru var mı?

Dr. Can
Sevgili Toprak kızım
1) Haykırırcasına "Babacım!" demen doğrusu beni de çok duygulandırdı. Canımla, kel başımla seni kız evladım olarak kabul ettim. Pasaportunu ve 2 adet fotoğrafını gönder nüfusa da kaydettireyim! Miras olarak bir şey bırakamasam da, yüklü miktar günahlarım için bol bol hayır, hasenat ve dua gerekiyor, haberin olsun. Zaten 3 kız evladı olanı cennetle müjdeleyen sözlerden sonra "işin kolay" diyerek kolları sıvamıştım, ama olmadı. Ancak, bu köşeyi yazmaya başlayalı 3 yerine 3 bin manevi kızım oldu. Teşekkürler Allah'ım.
2) Sevgi dilenciliğine gelince: Mükemmel yabancı dilim olsaydı da sevgili üstad Nuriye Akman Hanımefendi'nin yazılarını tüm dünyaya tanıtsaydım. Yazarlık nasıl olurmuş görselerdi. İşte sevgi dilenciliği konusunda da üstadenin Turkuaz'daki yazısının üstüne tanımam, sözü ona bırakıyorum. *"Bana; siz sevgi dilencisisiniz diyorlar. Evet öyleyim. Kim dilenmiyor ki? Herkesin en çok istediği şey sevilmek değil mi? İtiraf edelim sevdiğimiz şeyi sırf bizi "sevilen" haline getirsin diye sevmiyor muyuz? En basitinden çocuk sahibi olma arzumuzun altında kendi kanımızla beslenmek güdüsü yok mu? Bir nesneyi, bir fikri, bir hizmeti üretişimiz, ondan yararlanacakların hayranlığını kazanmak için değil mi? Gittiğimiz yerde değil de, bıraktığımız yerde (dünyada) sevilmeyi daha çok düşündüğümüz yalan mı? Nefes! Ey kutsal nefes! Sensin beni sevgi dilencisi yapan. Sevilmek isteyişim aslında seni sevişimdi. Avuçlarımı uzatıyorum ve diyorum ki; "Seni seviyorum. Sen de sev beni. Sevilmeye doyur beni. Sen bildirdin, dedin ki; "Ben bir gizli hazineydim, bilinmek istedim..." Demek senin de sevilmek isteyişin, aslında beni sevişin. Alıkoyma beni dilenmekten."*

Sevgili Toprak kızım, sevmeye, sevilmeye, sevgi dilenmeye, sevgi çiçekleri açmaya devam. Ancak böyle kurutulur bu bataklıklar ve Gülşen'e çevrilir tüm dünyamız. Kalbindeki sevgi ve umut hiç bitmesin..

Kişi gerçek "Sevgili"yi unutmadıktan sonra sevgi dilencisi olmasında zarar yok.

FLONAL®

PENTOLE ANTIADERENTI

“ Kalite keyif verir ”

İLAYDA
çatal kaşık bıçak seti
91 parça sandıklı

İNCİ
çatal kaşık bıçak seti
91 parça sandıklı

EZGİ
çatal kaşık bıçak seti
91 parça sandıklı

ALMOND
çatal kaşık bıçak seti
91 parça sandıklı

EYLÜL
çatal kaşık bıçak seti
91 parça sandıklı

DÜNYA PAZARLAMA DAĞITIM VE TİC. A.Ş.
Tel : 0216 520 17 40 (1208)
Faks : 0216 520 07 25

www.stvpazarlama.com.tr